

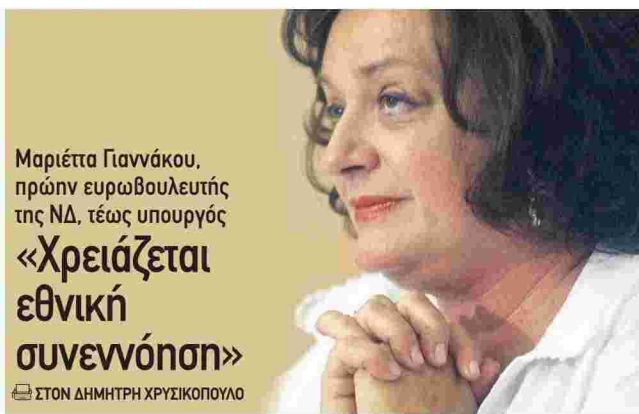
Την ανάγκη ανάληψης πρωτοβουλιών από τα νέα όργανα της Ε.Ε. (Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Ευρωκοινοβούλιο), ώστε η Ευρώπη να ανακτήσει την ανταγωνιστικότητα της στην παγκοσμιοποιημένη οικονομία και να καταπολεμήσει την ανεργία, υπαγοραμμίζει στην FS η πρώην ευρωβουλευτής της ΝΔ και τώως υπουργός Μαριέττα Γιαννάκου. Ταυτόχρονα, τονίζει ότι στην Ελλάδα θα πρέπει να υπάρξει συνεννόηση των πολιτικών δυνάμεων για το ξεπέρασμα της κρίσης και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των εταίρων μας.

Ποιες θεωρείτε ότι είναι οι βασικές προκλήσεις που θα αντιμετωπίσουν η νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το νέο Ευρωκοινοβούλιο;

Από τη μια πλευρά είναι ορισμένες αλλαγές –δηλαδή εμπόδια– που θα πρέπει να γίνουν σε ζητήματα όπως η νομισματική ένωση, που έχουν ήδη αρχίσει. Μιλώ για την τραπεζική ένωση, που αποτελεί ένα είδος εμπόδισσης στη νομισματική, και την οικονομική ένωση. Όμως, είναι κυρίως τα πραγματικά προβλήματα, εκ των οποίων το κυριότερο είναι η ανεργία, και τα θέματα διεθνούς ανταγωνιστικότητας. Δυστυχώς, ενώ η Ε.Ε., η Δύση, μέχρι πρότινος ήταν ο μόνος παραγωγός τεχνολογίας, καινοτομίας, νέων ιδεών, και διέθετε όλη την παραγωγική βάση, σήμερα υπάρχουν κι άλλα εταίροι στο «παιχνίδι»: αυτό: οι BRICS, άλλες χώρες που γίνονται πιο ανταγωνιστικές λόγω του χαμηλότερου κόστους, και αυτό έχει πλήξει την Ευρώπη, η οποία, υποχρεωτικά πια, θα πρέπει να δει τι μπορεί να παράγει σε θέματα καινοτομίας, πώς μπορεί να αναβαθμίσει την έρευνα και πώς θα δώσει ευκαιρίες στους πολίτες της. Τα 23 εκατομμύρια άνεργοι είναι μια μεγάλη πλήξη, λαμβάνοντας υπόψη, μάλιστα, ότι η ηλικιωτότητά τους δεν πρόκειται να επανενταχθεί στην αγορά εργασίας με προοπτικές.

Θεωρείτε ότι τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν αυτές τις προκλήσεις;

Μόνο τους έχω, μόνο μαζί με τις κυβερνήσεις. Ένα από τα μεγάλα προβλήματα που ταλανίζουν την Ευρώπη την τελευταία δεκαετία είναι ο διακυβερνητικός, δηλαδή η διαρκής συναλλαγή μεταξύ των κυβερνήσεων των χωρών-μελών της Ε.Ε., η οποία παραμελεί την κοινοτική μέθοδο εργασίας, προς την οποία κατευθύνεται η Συνθήκη της Λισαβόνας. Ο διακυβερνητισμός έχει δύο πλευρές: την ιδεολογική, δηλαδή ορισμένες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις προσεννοούνται για όλα τα θέματα και καταφέρνουν να τα επιβάλουν στην αιχμή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, και από την άλλη πλευρά ζητήματα που αποφορτίζονται με πλειοψηφία κατά κάποιο τρόπο παραμελούνται. Νομίζω ότι η Ένωση πρέπει σε όλα τα επίπεδα εφαρμογής της συνθήκης της Λισαβόνας να λειτουργήσει με τον πιο εποικοδομητικό τρόπο, που σημαίνει ότι πρέπει και τα τρία θεσμικά όργανα –η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο– να λειτουργήσουν παράλληλα προς την κατεύθυνση αφενός μεν μιας μελλοντικής θετικής εξέλιξης στα θέματα της ανταγωνιστικότητας και της δημιουργίας επενδύσεων και θέσεων εργασίας και αφετέρου να κινητοποιηθούν οι κυβερνήσεις, οι οποίες πιστώνονται ότι καλά και χρεώνουν ότι κακό στις Βρυξέλλες, προκειμένου να αναλάβουν πρωτοβουλίες για τα θέματα που τις αφορούν. Για παράδειγμα, η ανεργία και η κοινωνική πολιτική είναι ασφαλώς αρμοδιότητα των χωρών-μελών, αλλά αυτό δεν ση-

Μαριέττα Γιαννάκου, πρώην ευρωβουλευτής της ΝΔ, τώως υπουργός «Χρειάζεται εθνική συνεννόηση»

ΣΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟ

μάνει ότι δεν μπορεί να υπάρξει πραγματική πολιτική με σωστούς προϋπολογισμούς σε επίπεδο Ε.Ε. Θυμίζω ότι το επταετές δημοσιονομικό πρόγραμμα 2014-2020 της Ε.Ε. πέρασε με ιδρώτα, καθώς, έναντι του 1 τρισευρώ που είχαμε προτείνει ως Κοινοβούλιο, βρεθήκαμε μπροστά σε 908 δισ., που τελικά έγιναν 960 δισ. Είναι ολοφάνερο ότι έτσι όπως έχει το πρόβλημα των ιδίων πόρων, τα κράτη-μέλη δεν συμβάλλουν με τη συμπεριφορά τους στη σωστή λειτουργία και τον προγραμματισμό του προϋπολογισμού της Ένωσης. Δηλαδή, ενώ το διεθνές περιβάλλον μάς καλεί να συνειδητοποιήσουμε ότι μόνο ενωμένοι μπορούμε να αντεπεξέλθουμε στον διεθνή ανταγωνισμό –γιατί, στην παγκοσμιοποιημένη οικονομία, τι είναι η Ελλάδα ή ακόμα και η Γερμανία–, βλέπουμε ότι όσο περνά ο καιρός υπάρχει έντονος διακυβερνητισμός, υπάρχει άνοδος του ευρωσκεπτικισμού, ο οποίος φτάνει σε σημείο ρατσισμού και ξενοφοβίας, υπάρχουν φυγόκεντρες τάσεις που μας θυμίζουν τις πιο μαύρες σελίδες της ευρωπαϊκής ιστορίας και γίνεται φανερό ότι οι ευρωπαϊκές ηγεσίες στα λόγια μεν φαίνονται να κατανοούν το πρόβλημα, στα έργα όμως όχι.

Πόσο πιστεύετε ότι θα επηρεάσει η ενίσχυση των ευρωσκεπτικιστών τη λειτουργία του Ευρωκοινοβουλίου, αλλά και γενικότερα της Ε.Ε.;

Επηρεάζει και έχει προκαλέσει διγλωσσία. Βλέπουμε ευρωπαϊκές ηγεσίες μετά το πέρας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να λένε μεγάλα λόγια και επιστρέφοντας στη χώρα τους να ξαναρχίζουν τις εθνικές κορώνες. Οι ευρωπαϊκές ηγεσίες φοβούνται τον ευρωσκεπτικισμό, αλλά δεν έχουν κατανοήσει ότι τον τροφοδοτούν με τη στάση τους, ότι η στάση των ευρωπαϊκών ηγεσιών όφειλε να είναι πραγματικά ευρωπαϊκή. Όφειλαν, δηλαδή, να συγκρουστούν με τις ευρωσκεπτικιστικές αντιλήψεις και όχι να τις χαϊδεύουν, κάτι που κάνουν, το λέω μετά λύπης, οι περισσότερες ευρωπαϊκές ηγεσίες.

Θεωρείτε ότι ο νέος πρόεδρος της Επιτροπής, ο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, θα καταφέρει να λειτουργήσει ως «γεφυρωτικός»;

Θεωρώ ότι θα το προσπαθήσει, γιατί αυτό είναι πράγμα που πιστεύει και ο ίδιος. Ο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ είναι χριστιανοδημοκράτης, δηλαδή έλκει την ιδεολογία του από τις ρίζες της χριστιανοδημοκρατίας, η οποία δημιούργησε την τότε ΕΟΚ και την ενωμένη Ευρώπη μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Όμως σημασία δεν έχει μόνο ο πρόεδρος αλλά και η σύνθεση της Επιτροπής, η οποία αποφασίζει σε

Οι ευρωπαϊκές ηγεσίες φοβούνται τον ευρωσκεπτικισμό, αλλά δεν έχουν κατανοήσει ότι τον τροφοδοτούν με τη στάση τους, ότι η στάση των ευρωπαϊκών ηγεσιών όφειλε να είναι πραγματικά ευρωπαϊκή.

επίπεδο Κολεγίου Επιτρόπων, αλλά και μέσω των τομέων που αναλαμβάνει ο κάθε επιτροπός. Πρέπει να πω ότι επί χρόνια η Επιτροπή υπέφερε, πρώτον, από το γεγονός ότι οι κυβερνήσεις συνήθως έστελναν στη θέση του επιτρόπου ανθρώπους που ήθελαν να «ξεφορτωθούν» από την εθνική πολιτική σκηνή και, δεύτερον, μεγάλη μερίδα επιτρόπων εούρετο από τις πολιτικές που ασκούσαν –ως μη ωφειλόμενοι– οι γενικοί διεθυντές της Επιτροπής. Αυτό διεκδύλιε ορισμένους επιτρόπους, οι οποίοι δεν είχαν τη διάθεση να καταβάλουν μεγάλες προσπάθειες για να επιτευχθούν οι στόχοι. Επιπλέον, η περιρρέουσα ιδεολογία στα ευρωπαϊκά όργανα γύρω από την ευρωπαϊκή εξέλιξη και την πολιτική ένωση της Ευρώπης έχει αποδυναμωθεί. Εξάλλου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν διαθέτει σήμερα τα στοιχεία που είχε στο παρελθόν, από την άποψη των προσωπικοτήτων που πίστευσαν στην πολιτική εξέλιξη της Ευρώπης και μπορούσαν να τη στηρίξουν. Θα μου πείτε βέβαια ότι το Κοινοβούλιο πρέπει να ανανεώνεται, ωστόσο οι ευρωσκεπτικιστικές δυνάμεις έχουν αυξηθεί πολύ και μέσα από τη διαβούλευση και τους συμβιβασμούς προφανώς θα αδυνατίζει το κοινοτικό ευρωπαϊκό στοιχείο.

Στις συνθήκες που περιγράφετε, ποια πρέπει και μπορεί να είναι η θέση της Ελλάδας;

Κατ' αρχάς, η θέση της Ελλάδας είναι δύσκολη. Είναι μια χώρα που απασχόλησε λόγω της κρίσης πάρα πολύ την ευρωπαϊκή πραγματικότητα τα τελευταία χρόνια. Δημιουργήθηκαν δυσαρέσκυτες, εχθρότητες, και εμείς εισπράξαμε πολύ έντονα αυτό το αρνητικό κλίμα κατά τη διάρκεια του 2010 και του 2011. Τότε,

π.χ., συνάδελφοι, κυρίως από τις χώρες του Βορρά, θεωρούσαν σχεδόν δεδομένη την έξοδο της Ελλάδας από τη Ευρωζώνη. Φυσικά, υπήρχε τέτοιο σενάριο και μεγάλη αντίθεση και τριβές, και στενή παρακολούθηση του τι συνέβαινε στη χώρα, και τα πράγματα δεν ήταν καθόλου εύκολα. Πολλά δε μάλλον ότι στην παρούσα φάση υπάρχει η κυριαρχία της Γερμανίας στο Συμβούλιο, η οποία είναι πιο σωστά οργανωμένη απ' όλους και το σύνολο του θεσμικού της συστήματος είναι άκρως δημοκρατικό και απέχει παρασάγγα απ' όλους τους άλλους.

Βεβαίως κάναμε μια καλή προεδρία της Ε.Ε. και πέρασαν πολλά θέματα, κάτι που αναγνωρίστηκε. Σήμερα βρισκόμαστε στη φάση όπου δίνουμε τις, σε ποίμε, αντίθετες εξετάσεις: τα θετικά θέματα που κάναμε με θυσίες του ελληνικού λαού. Νομίζω, δε, ότι πλέον υπάρχει επίγνωση στην Ευρώπη ότι ο ελληνικός λαός θυσίασε πολλά και ότι η μεσοία τάξη της χώρας υπέστη βαρύτατο πλήγμα. Επομένως, είμαστε ακόμα στο δρόμο, στα θετικά θέματα που κάναμε, αλλά πρέπει να τονίσω ότι παραμένει ένα στοιχείο πολύ δυσάρεστο. Υπήρξε πρόγραμμα στήριξης για Ελλάδα, Πορτογαλία, Ιρλανδία και Κύπρος. Η μόνη χώρα στην οποία εξακολουθεί να υπάρχει βαρύτατη αντίθεση σε πολιτικό επίπεδο για βασικά ζητήματα αντιμετώπισης της κρίσης είναι η Ελλάδα. Στις υπόλοιπες χώρες υπήρξε συνεννόηση όλων των πολιτικών δυνάμεων για τα ζωτικά θέματα. Μόνο εδώ η αντιπολίτευση είναι μονίμως στο «όχι» και δεν υπάρχει ουσιαστική συνεννόηση. Αυτό δημιουργεί συγκρούσεις στο επίπεδο του λαού, δημιουργεί πολλά ερωτηματικά, δημιουργεί αντιθέσεις. Όμως η Ευρώπη διακρίνεται για τους καλούς εννοούμενους συμβιβασμούς και τις συνεννοήσεις. Εδώ μάσκει ότι δεν μπορεί να βρεθεί, και αυτό δημιουργεί ερωτηματικά στους εταίρους μας, όπως, π.χ., τι θα γίνει στις προσεχείς εκλογές, ομότεπε γίνονται, αν ο ΣΥΡΙΖΑ επιχειρήσει να εφαρμόσει όσα εξογγέλλει κατά καιρούς για το πρόγραμμα ή το κρέος. Οφείλαμε για το βασικό δίστημα που θα διαρκούσε η κρίση να συνεννοηθούμε, διότι απάντησα-θαύμα δεν υπάρχει, και αυτό το ξέρουμε όλοι.

Θα ήθελα να ένα σχόλιό σας για τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει το τελευταίο δίστημα ο πρόεδρος της ΕΚΤ.

Φαίνεται πως είναι θετικές. Η ΕΚΤ έχει αυτόνομο ρόλο και άλλωστε συμμετέχει στην τρέκα η οποία ελέγχει τη χώρα μας. Νομίζω ότι η ΕΚΤ μπορεί να παίξει ουσιαστικό ρόλο, δεν είναι παρακολούθημα. Από την άλλη, το σύνδρομο του πληθωρισμού που βγαίνει τη Γερμανία από την εποχή της δημοκρατίας της Βαϊμάρης είναι κατανοητό, αλλά ο καθένας από εμάς πρέπει να απεξαρτηθεί από αυτούς τους φόβους. Πρέπει να πω ότι η Γερμανία μπορεί να φαίνεται ότι αρχικά αντιδρά, αλλά έχει μέσα της το στοιχείο της διαρκούς διαπραγμάτευσης και του συμβιβασμού, κάτι που φάνηκε παλλάκις τα τελευταία χρόνια. Αυτό που η Γερμανία πρέπει να κάνει, αν και δεν είναι μόνο θέμα της Γερμανίας, καθώς τα προβλήματα της Γαλλίας δημιουργούν ανισορροπία στη λειτουργία της Ε.Ε., είναι να αναλάβει την πρωτοβουλία να γίνει πράξη αυτό που είπε ο ίδιος η κ. Μέρκελ, ότι η Γερμανία δεν θα πάει καλά αν δεν πάει καλά η Ευρώπη. Το ίδιο ισχύει για όλους μας, και η Ευρώπη θα πάει καλά αν δείξει ότι έχει κοινό δρόμο να διανύσει και αν μπορεί να το δείξει στους πολίτες της, ώστε να αναμένουν θετικές εξελίξεις. Τότε θα κατασταλούν και τα ευρωσκεπτικιστικά κινήματα.